

Hatay Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Müzesi

2013

Sunuş

Hatay insanla birlikte var olan, tarihin kadim merkezlerinden biridir. Onun hikayesi insanın hikayesi ile her döneminde örtüşür. Şüphesiz bu bir tesadüf değildir. İlk insanlardan buyana Hatay'ın bir cazibe merkezi oluşu onun sahip olduğu doğal zenginliklerde gizlidir. Hatay dağları, ovaları, ırmakları, denizi ve iklimi ile insanın ihtiyaç duyduğu tüm unsurları bünyesinde barındırır. İşte bu özellik Hatay'ı insanlık için daha anlamlı kılar ve onu tarihin her döneminde gözde bir merkez haline getirir.

Tabii zenginlikler insanları kendine çeker. Bu zenginlikler etrafında oluşan birliktelikler medeniyetleri oluşturur. Medeniyetler ise kendi çağlarını da aşarak insanlığa malolur ve tarih onların yaptıkları ile yazılır. Bu anlamda Hatay, Antakya ismi ile tarihe her dönem damgasını vuran ve adı insanlık tarihi ile anılan bir medeniyet merkezidir. Tabiatın insana sundukları ile insanın ona kattıklarının zirve yaptığı Hatay'da her alanda üst kültür birikimin neticesi olan eserlere rastlamak mümkündür. Mimariden sanata, tarımdan ticarete, bilim, estetik, siyaset, din ve daha insana özgü ne varsa en güzellerini, en iyilerini Hatay'da görebilirsiniz.

Hatay'ın tarihi süreç içinde oluşturduğu güçlü gelenek onu günümüzde de sürekli bir adım öne çıkarmaktadır. Dünyanın en güzel köşelerinden biri olan ilimiz, yakın tarihinde yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen kendi özünü koruyarak insanlığa örnek bir davranış sergilemektedir. Her türlü kirlî emelin karşısında kendi değerleri çevresinde kenetlenen Hataylılar, tarihte olduğu gibi bugün de medeni insan olmanın gereğini en güzel şekilde ifa etmektedir. İnsana ve onun ürettiği değerlere sahip çıkmayı ve yaşatmayı ilke edinen Hatay halkı, günümüz koşullarında da tüm sıkıntılara rağmen, bu vasfının gereğini yerine getirmektedir. Bir yandan insana sahip çıkarken diğer yandan ondan kalan eserlere de sahip çıkarak, bu alanda da büyük bir kadirşinaslık örneği göstermektedir.

Varlıklar içinde yalnız insanoğlu zamana ve mekana anlam kazandıran eserler bırakabilir. Bu yüzden zamanın ve mekanın bize taşıdıklarına sahip çıkmak da bir insanlık vasfıdır. Geçmişin hatıraları ile dolu yapıları eskimiş, çürümüş olsalar bile tutup kaldırmak ve onu günün koşullarına uygun yaşatarak gelecek kuşaklara taşımak insani bir sorumluluktur.

Hatay zaman ve mekan düzleminde insanlıkla yaşıt illerimizden biridir. Bilinen en erken dönemlerden beri insanlığın gözde mekanlarından biri olan Hatay, zengin hatıralarla dolu tarihi bir hazinedir. İnsanlık adına yaşanan çok sayıda olaya şahit olan ilimiz inanç ve uygarlıklar bağlamında adeta insanlığın hafızası sayılabilecek nadir mekanlardan biridir. Tarih öncesi ilkel çağlardan tutun da semavi dinlerin ilk irşat faaliyetlerine kadar bir çok önemli hadise burada cereyan etmiştir. Halen bu olayların ve kahramanların adına ilimizde yapılan etkinliklerde, insanlık günümüzden binlerce yıl evveline yolculuk etmektedir. Geçmişle geleceği birbirine bağlayan bu yolculuk, aynı zamanda çok farklı inanç ve etnik yapıları da aynı mekan içinde insani bir kardeşlik boyutuna taşımaktadır.

Hatay Valiliği olarak ilimizde bulunan tarihi yapıların tamamını insanlık adına korumayı ve bunları yaşatmayı bir görev sayıyoruz. Bu amaçla ilimizdeki bir çok resmi ve sivil mimari örneği tarihi yapıyı koruma altına almanın yanında o yapıları yaşatmaya da özen gösteriyoruz. İşte bunlardan biri olan Hatay Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Müzesi binası da, Hatay'a özgü sivil mimarimizin güzel bir örneği olarak, yaşamaya devam ediyor. Bir dönem konut olarak, bir dönem de farklı sosyal ihtiyaçlar için kullanılan bu yapı, 2010 yılında Hatay Valiliği tarafından satın alınarak rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri yapılmış ve yeniden hayata döndürülmüş, 2013 yılında hizmete açılmıştır. Bina, ilimizin doğal zenginliklerini kültürel zenginlikleri ile aynı mekanda buluşturması nedeniyle ayrı bir anlam kazanmaktadır.

Bu duygularla, geçmişten günümüze kalan değerlerimizi yaşayarak, yaşatarak geleceğe aktaran ve bu konuda kendini sorumlu sayan tüm hemşehrilerime müteşekkirim. Hatay Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Müzesi'nin gerek satın alınmasında, gerek restorasyonunda, gerekse uygulama aşamalarında emeği geçen herkese gönülden teşekkür ederim.

M. Celalettin LEKESİZ

Vali

Tarihçe

Hatay Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Müzesi olarak 2013 yılında hizmete giren bu bina, yaklaşık 100 yıl önce inşa edildiği sanılan klasik Antakya evi tarzı metruk bir yapının restorasyonu sonucu kazanılmıştır.

Antakya kentsel sit alanı içinde yer alan ve tescilli kültür varlıkları listesinde kayıtlı olan yapı, inşa edildiği ilk yıllarda konut olarak kullanılmıştır. Daha sonraları bir dönem İmam-Hatip Lisesi, bir dönem de düğün salonu olarak hizmet vermiştir. Daha sonra ise Halef Yalçinkaya tarafından satın alınarak tekrar konut olarak kullanılmaya başlanmıştır. Halef Yalçinkaya'dan sonra kaderine terkedilen bina, zaman içinde oturulamaz duruma gelmiştir.

Bina 2010 yılında Hatay Valiliği İl Özel İdaresi tarafından satın alınarak rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri yapılarak yeniden hayata döndürülmüştür.

Bölgenin durumu ve yapının konumu dikkate alınarak örnek bir proje hazırlanmış ve ileriye dönük önemli bir adım atılmıştır. Hatay'ın tarihi birikimi ile doğal zenginliklerini birlikte değerlendirmek ve kültür turizminde yeni bir boyut kazanmak amacıyla restore edilen bu bina, Hatay Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Müzesi olarak tasarlanmış ve 2013 yılında hizmete açılmıştır.

Genel hatları ile konağın orijinal yapısı korunmuş olmakla birlikte, müze konseptine uygun olarak bazı birimlerde işlevsel tadilatlar yapılmıştır. Yapı bu haliyle 4 ana birimden oluşmaktadır. Üst katlar ve teras 280 ayrı bitki türünün fotoğraf olarak sergilenmesine ayrılmıştır. Alt katlarda 5 oda Hatay'a özgü Tıbbi ve Aromatik Bitkilerden elde edilen kullanıma hazır nihai ürünlerin sergilenmesine tahsis edilmiştir. Terasın altında kalan bölüm ziyaretçilere sunmak amacıyla Hatay'a özgü bitki çaylarının, şerbetlerin, ve şurupların hazırlandığı mutfak olarak tasarlanmıştır. Binanın iç avlusu ve teras ziyaretçilerin hoşça vakit geçirebilecekleri bir alan olarak hizmete sunulmuştur.

İç Avlu

*Mekâni dizayn eden ihtiyaç
her dönemde farklı olabilir.
Ama mekâni yaşatan anlayış
her zaman asil bir duygudur.*

*Mutlu bir gelecek,
geçmişe saygı ile başlar.*

*Günün ihtiyaçlarına
göre şekillenen tarihi
yapılar yeni bir elbise
gibi binaları süsler ve
onları anlamlandırır.*

Teras

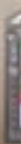

Hatay Doğasından Portreler

*Tarihi mekânlarımız,
insanın zaman kavramı
içinde düştüğü kayıtlardır.
Onlarla biz de zamanda
yolculuğa çıkar ve çağlar
ötesi ile buluşuruz.*

*İstikbâl, mazinin
temelleri üzerinde
yükselir.*

Nihai Ürünler

*Maziye saygı
onu aynen korumak değil,
onu günümüze taşımaktır.*

İnsan, kendine verileni işleyebilir.

Hülasa

Sanat, doğanın ihtişamı ile insan idrakının buluşma noktasıdır.

T.C. HATAY VALİLİĞİ

Kışlasaray Mah. Vilayet Cad.

Tel: (0326) 214 62 13-14-15 • Faks: (0326) 214 61 69

www.hatay.gov.tr • hatay@icisleri.gov.tr

HATAY TIBBİ ve AROMATİK BİTKİLER MÜZESİ

Kurtuluş Cad. Ayyıldız Sok. No:11

Antakya / HATAY